

dioecesis in victu, assidua in claustris, in publico rara, intenta psalmis, et muta fabulis, in capitulo constans et humilis, in choro serena [cod. Gem. seria] et simplex, in altari gravis et matura, in labore utilis et discreta, in dormitorio sancta et matura, in refectorio sobria et faceta; in incessu, statu et in omnibus motibus tuis, ut legis in Regula tua, nihil habens quod cujusquam offendat aspectum, sed sicut tuam deceat sanctitatem, ut in omni denique locutione et in omni actione et in omni loco et tempore erga omnem personam aptata sis et circumspet-

cta; quatenus semper et ubique et tibi parca, [cod. Mel. pura] et proximis sis prompta, et Deo sis de vota.

Anima. Fatoe, bene et congrue omnia dixisti, Beatus qui sic viveret, ut tu hic exhortaris.

Ratio. Sic itaque haec dicta sint, ut nec ei qui de his verius profundius et nitidius dicere novit in aliquo praedictum faciamus: nec nos, si aliter aliquid diximus, superbe excusemus nec correctionem nobis onerosam [cod. Mel. impensam] tumide respunimus. Amen dicant omnia.

ANNO DOMINI MCLII-MCXC.

GODEFRIDUS VITERBIENSIS

NOTITIA

(FABRIC., *Biblioth. med. et inf. Lat.*, t. III, p. 69)

Godefridus Viterbiensis (1), presbyter Conradi III qui an. 1152 diem obiit, Frederici I et Henrici IV, qui an. 1190 habenas capessivit imperii, capellanus ac notarius, post longinquę variaque per XL annos itinera, locuplete linguarum rerumque comparata notitia, scripsit *Memorias saeculorum* (2) sive, ut aliis nuncupatum est, *Pantheon*, sive *Chronicum universale*, prosa partim, partim metro, ab orbe condito usque ad A. C. 1186, divisum in sectiones xx, et dicatum Urbano III papae ab anno 1185 ad 1187. Primus edidit Basilius Joannes Heroldus, Basileæ 1569, in-fol., deinde Joannes Pistorius in limine tomis secundi *Scriptorum de rebus Germanicis*, Francosurt. 1584, et Hanov. 1613, in fol., novissime V. C. Burchardus Gotthelf Struvius in repetita Pistorianæ sylloges editione, Ratisbonæ 1726, in-fol., in qua accesserunt variae lectiones codicis membranacei Norimbergensis. Partes quinque postremas sive sectionem XVI, XVII, XVIII, XIX, XX, hujus Chronicæ, in quibus plura ad res Italiæ spectantia, celeberrimus Muratorius inseruit tomo septimo *The-sauri Scriptorum Italiæ*, p. 346, emendatoriaque et integriora quædam dedit ex Chronico anonymo bibliothecæ Estensis, cuius auctor ex Pantheo profecisse se confessus fuerat. Aliud ejusdem Godefridi opus ms. in Biblioth. Cæsarea, quod aliquot post Pantheon annis scripsit et Henrico VI regi Romanorum et Teutonicorum dicavit, inscribitur *Speculum Regum*, de genealogia omnium regum et imperatorum, Trojanorum et Teutonicorum a tempore diluvii, usque ad Henricum VI, secundum Chronicæ Venerabilis Bedæ presbyteri, Eusebii et Ambrosii. Vide Lambecium t. II, p. 774, ubi pars epistolæ ad Henricum imp. Quibus usum auctoriis, quarum gentium res persecutum in Pantheo Godefridum, edocet præfatio ipsius ad Urbanum III papam.

(1) Neutiquam Vitebergensis, de quo dubitabat Baronius ad annum 1186, num. 22, neque monachus Dominicanus, ut Bernardo de Luceburgi per-

suasum. Vide Jacobum Quetif. t. I, p. 740.

(2) Non *Memorias Sanctorum*, ut legas apud Vossium.

GODEFRIDI VITERBIENSIS

PANTHEON

SIVE

MEMORIA SÆCULORUM

(Edidit clarissimus MURATORIUS *Script. Ital.*, tom. VIII, prætermisis iis quæ ad Veteris Testamenti historiam et priua post Christi nativitatem sæcula spectant.)

LUDOVICI ANTONII MURATORII PRÆFATIO.

Godefridus, seu *Gotfridus*, cuius Chronicæ existimus locus in Collectione nostra debetur, Viterbiæ in urbe Italiæ natus est ac, propterea Viterbiensis titulus a reliquis eius nominis distinguitur. Hanc ei

B patriam concordi calculo tribuunt eruditæ, Baronio excepto qui, ad annum Christi 1186, eum appellat *Gotfridum Viterbiensem* (*ut vulgo fertur*) sive *Vitembergensem*. Cur hanc dubitationem de Gotfridi pa-